

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inaploază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 rându cu litere garmond.

Centralizarea federativă

este principiul bisericii în administrațiune.

(Fine.)

Drepturile de cari se bucură fiecare mitropolit în provincia sa mitropolitană și patriarhul în patriarhatul său, erau foarte însemnate. Mitropoliții aveau dreptul a se îngriji pentru ordinea și prosperarea generală bisericăscă în toate bisericile din mitropolii; convocau sinoadele locale, cu dreptul de prezidență; *sinoadele*, în cari nu luau parte mitropoliții, nu puteau aduce deciziuni valide (can. 20 Ant.); fără învoirea mitropoliților episcopi nu puteau întreprinde nimic în administrațiunea bisericii. Episcopi cari sunt în fiecare eparhie, trebuie să știe pe episcopul, care este înainte statorit în mitropolie și are purtare de grijă pentru întreaga provincie... Iară ceilalți episcopi nimic de mai mare însemnătate să nu înceapă fără el, decât acelea numai, câte se cuvin eparhiei fieștecăruia și sator de sub stăpânire, ca fiecare să aibă stăpânire peste eparhia sa și să o cărmuiască după cuviincioasa religiositate a fieștecăruia și să aibă grijă pentru întregul ținut, care este supus cetății sale, ca să hirotonească pe presbiteri și pe diaconi, și toate cu judecată să le facă; iară mai încolo să nu se apuce a face nimic fără episcopul mitropoliei, nici acesta fără sentința celorlalți» (can. 9 Antiohia).

Asemenea drepturi exerciau în patriarhate patriarhii, cu puțină deosebire. Expunerea lor este de prisos.

În autoritatea lor însă și mitropoliții erau limitați. Fără sentința și votul episcopilor sufragani ei nu puteau întreprinde lucruri privitoare la bisericile eparhiale. Va să zică mitropoliții depindeau dela autoritatea sinodală, care în biserica noastră ortodoxă e de două feluri: *ecumenică* și *locală*. Sinoadele ecumenice formează suprema autoritate în biserica universală, iar sinoadele locale, fiind întrunirile episcopilor din unele biserici provinciale, hotărârile lor rămân obligatoare numai pentru bisericile, cari au fost reprezentate în acele sinoade. Canoanele sfinților apostoli, cu deosebire și exclusiv, se ocupă de sinoadele numite locale, adică mitropolitane. Autoritatea și competența acestor sinoade se estindea în toate ramurile guvernării bisericăști într'o provincie. Deși nu în special, dar în trăsuri generale canoanele ne îndigeta puțin și chestiunile, de cari aveau să se ocupe sf. părinți în sinoadele locale. Can. apost. 37 zice: «De două ori în an să fie sinodul episcopilor și să cerceteze între dâșii dogmele bune cinstiri de Dumnezeu (τα δογματα της ευσβιας) și să se decidă controversile incidente bisericăști». Iar sinodul VII ecumenic în can. 6... «sinodul făcându-se pentru lucruri canonice și evangelice, se cuvine episcopilor adunați să fie cu mare băgare de seamă» etc.

Așadară în deliberațiunile sinoa-

delor locale cădea *examinarea dogmelor bune cinstiri*, sau după can. sinod. VII ecum. *obiectele cele canonice și evangelice*. Însă prin «dogmele bune cinstiri» noi nu putem înțelege absolut dogmele credinței după privirile teologice, «ci lucrurile canonice și evangelice». Balsamon zice în general, că episcopii fiecărei provincii să convină cu primatele lor pentru a rezolvi *chestiunile eclesiaste* care sunt dubii. «Propter ecclesiasticas, quae in regionibus incidunt quaestiones, necessarium visum est episcopos uniuscujusque provinciae, cum ipsorum primates convenire, ut quae sunt dubia salvantur». (Balsamon, coment. ad can. 37 ap.) Asemenea și Zonara: pentru incidentele controversate în dogme și alte *cauze eclesiastice*, și pentru cei escomunicați prin episcopi, sfinții apostoli au decretat, ca toți episcopii provinciei să se întrunească de două ori la an, consultându-se și complinând controversile: «Ob incidentes de dogmatis controversias, et alias ecclesiasticas causas propter illos etiam, qui sunt ab episcopis excommunicationi subjecti» etc. Iară în privirea obiectelor canonice și evangelice celebrii canoniști zic, că la cele canonice aparține administrarea averilor episcopale și a bisericilor eparhiale, ordinațiunile clericilor; la cele evangelice îngrijirea, ca tainele să se facă după prescripțiunile bisericii. «Quando autem fuerit, inquit, facta sinodus, debent episcopis curam gerere, ut evangelicae et canonicae traditiones serventer et alia Dei mandata. Et sunt canonicae eisdem traditiones justae et injustae excommunicationes, clericorum ordinationes, episcopatum rerum administrationes, et similia: evangelicae autem traditiones et mandata Dei, baptizari in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, etc... (Bals. în coment. can. 6, VII).

Din acestea se vede, că autoritatea sinoadelor locale nu se mărginea în *cercetarea dogmelor* și a învățaturii despre credință, ci ea se estindea și asupra administrațiunii, ordinei și disciplinei eclesiastice.

În unele biserici locale, pentru teritoriile lor prea îndepărtate, adeseori era cu neputință întrunirea sinoadelor. Atunci biserica a permis, ca și în particularele provincii mitropolitane să se poată ținea sinoade, prin episcopii provinciali, pentru unele cauze mai mici. Așa părinții sinodului din Cartagena (a. 418) au enunțat: «că nu este necesar, ca frații să se ostenească în toți anii, ci de câte ori lipsa obștească va cere, adică a întregii biserici din Africa, după ce din toate părțile s'au dat scrisori cătră această catedră, trebuie să se adune sinod în acea eparhie, în care usul și comoditatea ne-ar îndemna; iar cauzele cari nu vor fi comune, să se judece în eparhiile proprii» (can. 104, Cart.). Africa pe timpul sinodului din Cartagena (418) cu ținuturile supuse ei, constituia o biserică locală de opt provincii mitropolitane: 1. Alexandria, Pentapolul Libiei cu Tripolis, una, 2. Bizanțul, 3.

Calcedonul, 4. două Numidii, 5. trei Mauritane, 6. Cesariana, 7. Sitifensis și a 8 a Tingiana. (Sintagma alfab. a lui Blastariu, prefața la sinodul Cartaginei). Episcopii și mitropoliții acestor provincii, neputându-se întruni, după can. 37 ap., de două ori la an în sinoade locale, ci numai când lipsa obștească a întregii biserici din Africa o pretindea aceasta, — cauzele de natură specială sau privată, sinodul cartaginean a decis, ca acestea să se judece și în eparhiile proprii, adică în mitropolie, și nici decât în regiunea sau districtul episcopilor sufragani; iar în cauzele comune, adică dogmatice, numai sinodul obștesc al întregii biserici africane se poate pronunța. «A quibus autem solventur quae emergunt ecclesiasticae quaestiones? dicit, quod si hae sint quidem communes, scilicet dogmaticae, episcopi per litteras accersentur et facta sinodo solventur dubium. Sin autem non sint ejusmodi, sed speciales seu privatae, ut quae sunt fortassis exortae inter clericos et episcopos, de iis in unaquaque provincia quaeretur». (Bals. în coment. can. 98 Cartag.)

Atât formele de administrațiune în biserica antică, precum și însași sinodalitatea, ce alta vădesc ele, dacă nu principiul unei eminente *centralizări federative*, expresă în mod pozitiv prin can. ap. 34, care sună: «Episcopilor fieștecărei națiuni se cuvine a ști pe cel dintâi între dâșii și a-l stima pe el ca cap, și a nu face nimic, de un moment mai mare fără sentința lui; iară ei numai acele să facă ce se referă la eparhia (παροχία) și la satele supuse lor. Dară nici el să nu facă fără sentința tuturor nimic».

Însuși can. acesta nu institue altă formă de administrațiune particulară, decât cea mitropolitană. Și mitropoliile fiind create cu privire la naționalitatea creștinilor, ele compun un întreg nesolubil, ale cărui părți sunt temeiul în una și aceeași mitropolie, o administrațiune descentralizată este anticanonică, este contrară practicei și spiritului bisericii ortodoxe, prin urmare trebuie sugrumată în germenul ei! Aceasta nu înseamnă a nimici libertatea elementelor și a organelor inferioare în biserică. Sinodalitatea îndigetată prin canoane este garanția neapărată pentru libertatea lor. Drepturile episcopilor, în sfera lor, sunt nealterabile. Episcopii aveau dreptul a se îngriji de prosperarea poporului de sub potestatea lor, a purta grijă de toate lucrurile bisericăști, «ca toți banii și lucrurile bisericii trebuie a se ocărui după stăpânirea lui, (a episcopului) și a se împărți la cei săraci, cu frica lui Dumnezeu și cu toată evlavie, prin presbiteri și diaconi. Și pentru că să se ocăruiască acestea, și să se împartă prin aceștia? Pentru că să se păzască pe sine episcopul mai pe sus de tot prepusul și prihana, ca cum singur le mânăncă și rău le economisește». (Pidal. talc. la can. 41 ap.) Aci se vorbește despre averile bisericilor catedrale, și nu despre biseri-

cile întregii provincii episcopale la olaltă. A hirotoni diaconi și presbiteri, «iar mai încolo să nu se apuce a face nimic fără episcopul mitropoliei». De asemenea episcopilor aparținea dreptul de a *instăui* chor-episcopi (τὸς χορος επισκοποι). Însă ei nu puteau întinde autoritatea lor mai departe. Hirotonirile chor-episcopilor nu invoalvă în sine și dreptul episcopilor de a regula ordinea administrațiunii eparhiale. Aceasta se ținea de competența sinodului mitropoliei, precum am demuștrat. Chiar referințele dintre episcopi și chor-episcopi s'au regulat în sinoade, și nu prin episcopi. Dovadă, că administrațiunea particularelor provincii episcopale se făcea de sinoadele provinciale. A impropria episcopilor niște drepturi, cari nu au baze în canoane, este numai ostentațiune zadarnică.

Noi, trebuie să mărturisim, suntem departe în privirea sinoadelor de sinoadele bisericii antice. Cu aceasta nu voiu să zic, că sinoadele noastre în forma lor de astăzi nu-și au rațiunea lor în praxa bisericii apostolești. Una însă trebuie să recunoaștem, că biserica, atunci, când mulțimea ereșilor din toate părțile ataca existența ei, ea a limitat influințele laicilor în administrațiune, când apoi sinoadele, de cari amintesc canoanele bisericii, se constituiau exclusiv din persoane clericale, din episcopi. Lucru foarte natural, că pentru ținerea sinoadelor de această specie trebuiau a se întruni cel puțin episcopii unei provincii mitropolitane. Este aceasta o împrejurare, ce ne arată foarte lămurit, că sinoadele noastre eparhiale nu se pot asemăna cu sinoadele eparhiale ale bisericii antice. În biserica noastră numai *sinodul episcopilor cu congresul la olaltă* au analogia sinoadelor provinciale în cei dintâi opt secolii ai bisericii creștine. Și dacă luăm în privire caracterul acelor sinoade, va trebui să recunoaștem, că sinoadele noastre eparhiale sau diecezane, numeașcă-se oricum, nu sunt decât niște *organe auxiliare în administrațiunea mitropolitană*, care stau în dependența congresului, precum stau și episcopii în dependența mitropolitului; nu pot episcopii întreprinde nimic momentuos fără consensul mitropolitului, nu pot nici sinoadele fără sentința și votul congresului!

A tracta o chestiune bisericăscă, în privirea datelor canonice, nu este ușor. Și canonistul trebuie să examineze cu multă îngrijire toate fazele prin cari au trecut și s'au desvoltat canoanele, pentru că deși sunt scrise în vechime și în diferite împrejurări, cuprind în sine chestiuni, care fără confruntare cu alte canoane și fără studiu și explicațiuni istorice, nu pot fi înțelese. Canoanele nu se pot aplica toate după literă. În această întâmplare canonistul să iee în socotință spiritul, intențiunea lor. Am văzut, că mulți termini canonici, întrebuiți de sfinții părinți, au cu totul alt sens decât care li-l dăm noi astăzi. Așa dieceza, însemna complexul mai multor provincii

mitropolitane, *eparhia* însemna provincie mitropolitană; iar teritoriile singuraticilor episcopi se numeau *parohie*; așa se află în textul grecesc al canonului apostolesc 34; dar și Eusebiu atestă aceasta în istoria sa ecleziastică (Cartea I, c. 1). Fără privire la împrejurările acestea, scriitorul bisericesc nu va putea nicidecum expune adevărul, ci trebuie să cadă dintr'un neadevăr într'altul, compromițând numai știința canonică și amăgind buna credință a publicului.

Acestea sunt privirile, ce am dezvoltat, pe baza studiului canonic, în chestiunea de administrație bisericască. Am făcut-o aceasta în interesul comun, fără ca să am pretensiunea de infalibil.

Vincentiu Mangra.

Din parlament. În ședința de Luni a dietei ungare, ținută după amiază la orele patru, s'au luat la cunoștință hotărârile casei magnaților, aduse în ședința de Sâmbătă, și după obicinuitele comunicări, făcute din partea presidentului *Carol Szász*, s'a dat cuvântul domnului *Stefan Tisza*, care a rostit o vorbire mai lungă, în legătură cu programul cancelarului german, constatând, că monarhia noastră ține cu sfințenie la alianța cu Germania, scopurile ei de război, și astfel și condițiile ei de pace, sunt identice cu ale Germaniei, prin urmare, în consonanță cu vederile cancelarului, suntem și noi gata pentru continuarea războiului de apărare, dar stăm gata și pentru legarea unei păci onorifice. A răspuns imediat ministrul-președinte, contele *Esterházy Móritz*, că consimte între toate cu antevorbitorul, că și va ține de datorință să respingă todeauna atacurile îndreptate în contra integrității statului ungar și în contra dualismului și că purtând noi război de apărare, fără scopuri de cucerire, stăm gata pentru legarea unei păci onorifice, întocmai ca și Germania. Dieta s'a prorogată apoi pe timp nedeterminat, până la finea lui Septembrie, ori începutul lui Octombrie, lăsându-se în grija presidentului, ca în înțelegere cu guvernul se convoace dieta și mai curând, în cas că evenimente mari îi fac necesară întrunirea.

Ce vreau Cehii? Scriu ziarul din Viena, că fruntașii Cehilor țin consfătuiri dese în Praga, pentru a stabili o uniformitate în procedura și acțiunea lor politică. În ce direcție? Se poate vedea din următoarele pasaje, scoase din articolul deputatului *Stransky*, publicat într'o foaie cehă: «Cehilor nu le este permis se facă parte dintr'un cabinet de concentrație, austriac. Poporul ceh nu vrea se știe nimica despre un guvern de peste Leitha (din Ungaria) și nu recunoaște nici o Cislaitanie (Austrie), ci pretinde, ca în imperiul federalizat, independența slavă, Boemia autonomă, se fie reprezentată ca parte cu totul egal îndreptățită. Atentat asupra poporului propriu sevărește fiecare ceh, care cooperează la reforma, ori la reîn-

irea constituției de peste Leitha. Intre pretensiunea cehilor și punctul de vedere din Cislaitania e un abis fără punte». Un alt fruntaș ceh, *Prasek*, fost ministru, scrie în altă foaie cehă următoarele: «Lupta începută de cehi în senatul imperial din Viena e numai prologul luptei de mare importanță, pe care o vor purta cehii pentru câștigarea drepturilor lor istorice și naturale. Acum e timpul, ca națiunea cehă se țină cu statornicie la scopurile ei, având de lozincă următoarele: Cehilor nu le este permis se lege compromisuri, atunci când reclamă deplină independența de drept de stat a Boemiei, și nu e permis se cedeze din pretensiunea, că comitatele slovace din Ungaria au se fie alăturate la Boemia, ci trebuie se rămână clar și cu curaj pe lângă programul lor maximal». — Acestea sunt planurile cehilor: un *stat autonom ceho-slovac*, cari însă suntem siguri, că au se rămână numai planuri.

REVISTĂ POLITICĂ.

Cancelarul actual și presa dușmană. Ziarele engleze și franceze dau nu puțină atențiune nou venitului cancelar al imperiului german. Firește, duhul împăciuitoar stă încă departe de această presă mereu dușmană și astăzi, când intrăm în al patrulea an de război.

Așa numitele ziare de boulevard, care de obicei sunt susținute de bogați proprietari interesați în afaceri și întreprinderi de război, nu pot fi luate în serios. Toate, fără excepție, știu să cheltuiască mult spirit ironic, lovind în cancelar și în domnitorul său german.

Ziarele, care se respectă pe sine și, prin urmare, își respectă și publicul cetitor, scriu mai cu mânuși; — însă la urmă conțin aceleași idei dictate de neîmpăcată ură.

Abea foile socialiste își iau inima în dinți, și — pe cât le iartă cenzura atotstăpânitoare — vorbesc de nădejdea păcii, dorite la adică pretutindenea.

În definitiv, presa franceză și engleză este de părere, că prin venirea lui *Dr. George Michaelis* la postul de cancelar nu s'a schimbat nimic în conducerea politicii externe a Germaniei. Vorbirea, rostită în parlament de *Michaelis*, este clădită pe principii *adevărațului militarism*, — zice un mare ziar din Londra, — și nu conține nici un fel de idee nouă, care ar putea face începutul tratatelor de pace.

Neatârănarea Finlandei. Ziarele rusești vestesc, că guvernul provizor a hotărât să disolve camera finlandeză, care proclamase zilele ace-

stea independența provinciei rusești Finlanda. Din Suedia se anunță însă, că numita cameră n'are să se supună decretului de dizolvare. Astfel se așteaptă conflicte nouă în țara nordului.

Chestiunea păcii. Deosebită importanță se atribuie *conferenței purisienne* a antantei, întrunite în 25 Iulie n. și zilele următoare. Conferența parisiană, la care participă reprezentanții cei mai influenți ai politicii externe și ai războiului, se va ocupa nu numai cu situația din Balcani, ci probabil și cu evenimentele recente din Rusia și cu vorbirea noului cancelar german.

Ținta Italiei. Un comunicat inspirat de ministrul de externe *Sonnino*, și apărut în *Giornale d' Italia*, statorțește următoarea țintă măreață (!) a războiului Italiei:

Apărarea strategică a țării în lăuntrul frontierelor sale naturale. Prin urmare, în scopul dobândirii acestor frontiere, Italia are trebuință de: Tiro-lul sudic, Istria și Triest; mai departe îi trebuie și Pola, litoralul dal-matin, cu insula Valona și pe deasupra neatârănarea Albaniei. Atât.

Acestea le cere organul lui *Sonnino*, care însă nu ne spune, că oare grecii și slavii din vecinătatea mării Italiei cam ce fel de sentimente vor manifesta, aflând de formidabilul apetit al guvernului dela Roma?

Programul cancelarului german.

În părțile ei mai esențiale, vorbirea pe care a rostit-o domnul *Dr. Georg Michaelis*, noul cancelar german, în fața camerei imperiale din Berlin, Joi, în 19 Iulie, a fost următoarea:

Maiestatea Sa Împăratul chemându-mă la demnitătea de cancelar al imperiului, am astăzi pentru prima oară onoarea de a vorbi în fața voastră. Într-o vreme de război, în prejurări iau asupra mea o grea povară. Am făcut-o însă cu credința în Dumnezeu și bizuit pe puterea germană, și voi pune toate puterile mele în serviciul ei. Dela D-voastră, domnilor, cer o colaborare bazată pe încredere, în spiritul de care a dat dovadă onor. Cameră în tot timpul războiului.

Valorosului bărbat care m'a precedat în cancelariat, i s'au adus aspre critici, unele dușmănoase și pline de ură. Sunt de părere, că dușmănia și ura n'ar fi trebuit să izbucnească în mod public. (Aprobări.) Abia atunci, când se va putea scrie în mod calm istoria acestui război, se va vedea, ce a fost cancelariatul lui *Bethmann-Hollweg* pentru Germania. (Vii aprobări.)

N'aș fi primit demnitătea ce mi s'a oferit, dacă n'aș fi convins de dreptatea cauzii noastre. Trebuie să ne reamintim

mereu evenimentele de acum trei ani, cari sunt bine stabilite și cari dovedesc, că am fost siliți să intrăm în război. Înarmările Rusiei, mobilizarea ei făcută în ascuns, erau pentru noi un mare pericol. Ar fi fost o sinucidere politică, dacă am fi primit o conferință diplomatică în timpul mobilizării. (Aprobări în dreapta.) Mobilizarea Rusiei a silit Germania să ia arma în mână. Nu ni-a rămas altă cale. Tot așa stă și chestia armelor, de cari ne-am servit în război, mai ales chestia submarinelor. Respingem acușările ce ni se aduc, că submarinele ar fi o armă oprită de dreptul ginților și o armă care stânjenește toată umanitatea. Anglia ne-a silit să luăm această armă în mână. Ultima încercare făcută de Germania de a evita lupta la extrem, printr'o sinceră propunere de pace, a fost respinsă. De aceea a trebuit să ne servim de această armă, spre legitima noastră apărare și pentru scurtarea războiului. (Aprobări.) Submarinele au făcut mai mult decât am așteptat dela ele. Ele împedecă și comerțul și războiul Angliei, așa, că nici Anglia nu va mai putea lupta mult contra vitejilor noștri marinari. (Vii aprobări.) Trebuie să reamintim cu recunoștință și pe sincerii și vitejii noștri aliași. O alianță încheiată și încercată în lupte grele nu se poate desface. (Aprobări.) Germania va ține cu credință tratatele și convențiile încheiate.

Rapoartele asupra situației militare sunt foarte bune. În apus ofensivele englezilor și francezilor au fost zadarnice, și contra-ofensivele noastre dovedesc, că armatele noastre și-au păstrat deplină forță și vigoare. Pe frontul rusesc atacul armatei inimice, care numără milioane de soldați, n'a putut fi desășurat, din cauza turburării interne. Abea după ce știri mincinoase și agitații au afățat din nou pe soldații ruși, a început actuaia ofensivă. Ținta ei era orașul Lemberg și regiunea petroliferă Zloczov, pentru a putea astfel stânjeni activitatea submarinelor noastre. *Brussilov* cu toate jertfele enorme n'a avut decât foarte slabe succese și tocmai acum primesc o telegramă a comandantului german, că contra ofensiva începută astăzi, sub conducerea personală a prințului *Leopold* al Bavariei și susținută de trupe austro-ungare, a reușit a lua pozițiile rusești dela Zloczov. (Vii aprobări.)

Speranțele puse în America nu ne fac griji mari, căci am socotit căte vapoare sunt necesare pentru transportarea în Europa a armatelor americane și pentru întreținerea lor, și vedem, că nici Franța, nici Anglia, nu o pot face fără a stânjeni propriile lor forțe. Judecând după succesele de până acum, suntem ferm convinși, că vom putea face față și noului inamic. Putem privi cu liniște la viitoarea desfășurare a evenimentelor.

Vin însă și la acea chestie, care astăzi predominază pretutindeni. Germania n'a voit războiul spre a face cuceriri, pentru a și mări teritoriul prin război, și de aceea nici nu va continua războiul pentru a face cuceriri, îndată ce ar putea avea o pace onorabilă. (Aprobări la socialiști.) Ceeace voim este, ca noi, cari am avut succesul, să facem pacea. Generația actuală și strănepoșii noștri să și aducă aminte de actualele timpuri, ca de o epocă de ne mai auzită vitejie și plină de jertfă a poporului și armatei noastre. (Vii aprobări.)

FOIȘOARA.

Din toată lumea.

Un nou cult. — Schimbare de nume. — Generalul miop. — Mai mult respect pentru morți.

Întorcere la natură!

Porunca aceasta pare că voiește să se impună iarăși gustului zilei.

Secția școlară a consiliului comunal din Berlin a sfătuit părinții ca, având în vedere scumpetea încălțămintelor, să și trimită desculți copilașii la școală.

Războiul nu s'a mulțumit să ne învețe a umbla în sandale de lemn; acum ne pune în vedere modul cel mai firesc cu putință: umblarea cu picioarele goale.

Problema grea în ziua de astăzi, *cumpărarea încălțămintelor*, eată se desleagă ușor și dintr'odată...

Și dacă picioarele omului ar avea darul să se știe organiza, de mult ni-ar fi declarat, că lor nu le trebuie ghete, ci preferă să lucreze în starea naturală, în care au venit pe lume.

Ghetele și cizmele au fost totdeauna dușmanele picioarelor. Decadența acestor membre ale corpului crește în proporție cu răspândirea încălțămintelor.

Sculptorii și pictorii se jăluiesc neîncetat, că le lipsește modelul unui picior ideal. Ei, de câteori doresc să desemeze

piciorușul sănătos, nediformat, trebuie să-l caute la copii și fetițe de țărani, ori apoi la oamenii sălbatici.

Întrebuințarea neîntrepută a ghetelor, în curs de ani, a produs în organism schimbări însemnate, ce nu se pot numi frumoase, și nici sănătoase. Din acest punct de vedere, este în adevăr păcat, că țărănimea noastră se lapadă tot mai mult de opinci.

Înainte cu câți-va ani se produsese la Paris un fel de luptă împotriva ghetelor. Bărbați și femei, îndeosebi artiști, întroduseseră moda de-a umbla în sandale ușoare. Dar mișcarea d'atunci n'a izbutit. Ziarele, în mare parte, au desaprobat-o ca neestetice.

Astăzi eată că vin autorități, care cer ca cel puțin copiii de școală să umble nu cu sandale, ci desculți; căci este lucru bun și folositor.

Școlarii satelor românești, fără îndemnuri speciale, au venit la școală și până acum, aproape în tot locul, neîncălțați îndată ce s'a desprimăvărat. La orașe însă nu odată s'a întâmplat, că școlarul care a îndrăznit să vină desculț la școală, a fost trimis acasă înfruntat, în credința că dacă va veni îndărăt cu niște ghete scâlciate ar vătăma cu mult mai puțin sentimentul estetic, decât piciorul gol și curat de copil... Împrejurările serioase actuale au modificat ceva din judecata aceasta pretențioasă. Așa se prea poate, ca astăzi ori mâne să vedem și în orașele noastre șco-

larii umblând — spre bucuria lor — desculți pe stradă. Cu vremea — cine știe — se vor hotărâ și cei mari, să facă parte din aderenții cultului d'a umbla desculți în lunile calde ale anului.

Regele englez *George V.* de *Coburg-Gotha* și-a schimbat, cum am anunțat, numele de familie. Acum îl cheamă *George Windsor*. De ce? Fiindcă nu mai voiește să și aducă aminte de legăturile ce le are cu principii din case germane...

Regina Angliei, *Victoria*, a fost principesa de Hanovra; bărbatul sau, prințul *Albert*, s'a născut din casa de *Coburg*. Prin urmare în vinele regelui *George V* nu curge sânge englez, ci pur german.

În castelul dela *Windsor* a trăit regina *Victoria* multă vreme. Este o clădire veche, în ducatul *Berks*.

Castelul regal din orașul *Windsor* are formă de cetățue și a slujit de veacuri ca reședință obișnuită a suveranilor englezi.

S'a clădit în veacul al unsprezecelea prin regele *Gulielm I* Cuceritorul; în forma sa de astăzi s'a înălțat în secolul al 14-lea, la intervenirea lui *Eduard III*, născut acolo. Urmașul său de mai târziu, *Eduard IV* (mort în 1483), l-a restaurat.

Salele regale se găsesc în partea apuseană a castelului. Cea mai impunătoare este sala *Sf. Gheorghe*, cu tablourile tuturor regilor englezi, începând cu *Iacob I* până la *Gheorghe IV* (1830).

Despre generalul german *Goeben* se povestește, într'o revistă, următoarea istorioară:

Pe temeiul faptelor sale strălucite, îndeplinite în campania dela 1866, *Goeben* este numit în războiul dela 1870 comandant al corpului al 8-lea de armată. Un adjutant al împăratului *Wilhelm I* făcu observarea, că *Goeben*, — care fiind miop purta ochelari, — poate totuși nu va fi potrivit să conducă un corp de armată, cu atât mai ales că până acum nu s'a iniățat, ca armata prusiană să aibe un comandant cu ochelari.

Împăratul a răspuns cu bunăvoință: — *Goeben* este miop? Mă bucur! Cel puțin știu, că se va *aprofia* cu atât mai vârtos de dușman, să-l vadă cât mai bine!

Un pretins român, cu numele *Dall' Orso*, care trăește în Paris, este prezentat într'o gazetă franceză ca adevăratul (?) autor al operelor semnate de *Carmen Sylva*.

«Răposata regină a României, — afirmă gazeta parisiană. — fusese admirată de toți criticii și literații noștri. Mulți academicieni citeau lucrările ei transportați de farmec. Francezii și străinii socoteau, că regina *Elisabeta* a României este un talent de valoare. Când într'o zi *Carmen Sylva* a murit, ziarul a scris, că s'a stăns o mare scriitoare... Dar ce s'a întâmplat? Eată că fără veste talentul a înviat după moartea reginei! Cum? Foarte simplu;

In acest spirit vom intra in tratative de pace, când va veni timpul. Nu putem să cerem noi din nou pacea. (Aprobări). Am întins odată mâna pentru o pace sinceră și am fost refuzați de inamic. (Aprobări). Dacă facem pace, atunci trebuie în prima linie să asigurăm hotarele imperiului german pentru totdeauna. (Vii aprobări). Trebuie pe cale înțelegerii și a împăcării să dobândim garanții pentru existența imperiului german și pe uscat, și pe mare. Pacea trebuie să fie baza unei durabile înțelegeri între popoare. (Vii aprobări). Trebuie să se evite dușmănia mai departe a popoarelor, prin măsuri economice. Trebuie să ni se dea siguranța, că actuala alianță rășboinică a inamicilor noștri, nu se va transforma după rășboi într-o alianță economică contra noastră. Aceste țeluri concordă cu rezoluția propusă de D-voastră. (Aprobări). Dacă inimicii noștri nu mai urmăresc cuceri și înjosiri și voesc tratative cu noi, atunci întregul popor german și armata germană, precum și conducătorii ei, sunt de comun acord, că vom sta de vorbă cu inimicul. Căci voim să intrăm în mod sincer și doritori de pace în tratative. (Aprobări vii). Până atunci însă trebuie să avem răbdare și curaj».

După ce a discutat chestia alimentării, arătând că recolta anului acestuia este mai bună ca cea din 1916 și că situația se va îndrepta cu mult, trecând apoi la chestia votului universal și a parlamentarizării, a zis următoarele:

«Sunt abea de cinci zile în noua funcție și deci nu puteți cere de la mine să fiu pe deplin orientat despre diferitele chestii interne. În general însă vă pot spune, că după înaltul manifest din 11 Iulie, care anunță votul universal în Prusia, aprob bine înțeles și eu acest punct de vedere. (Aprobări în stânga). Consider că ceva foarte folositor și necesar, ca între partidele politice și guvern să fie o legătură mai strânsă și sunt gata să fac tot posibilul pentru a ajunge la acest scop, bine înțeles, fără a vătăma bazele organizației statelor noastre, sau constituția imperiului. Cred însă, că încrederea reciprocă dintre parlament și guvern se poate ridica prin aceea, că intra în guvern personalități, cari se bucură și de încrederea partidelor politice, și cari sunt și capabile pentru înalte servicii la cari sunt chemate. Aceasta bine înțeles se poate face numai presupunând, că parlamentul va recunoaște dreptul constituțional al guvernului întru conducerea pământului (Aprobări în dreapta) și nu sunt dispus să permit să mi se ia din mână această conducere. (Aprobări vii și mișcare).

Domnilor, ținta noastră este clară. Nu voim să ajungem o țară, care să terorizeze lumea cu puterea ei militară, cum cred dușmanii noștri, ci o țară pacinică, cu frica lui Dumnezeu și puternică. Asta e Germania, pentru care luptăm și pe care vom reuși să o creăm». (Aprobări în toată adunarea). (F P R.)

Regina avuse un secretar, pe domnul Dall'Orso, și toate operele apărute sub numele de Carmen Sylva, de fapt erau scrise de numitul domn Dall'Orso...

În felul acesta își continuă lămuririle publicate dela Paris. Dacă este la mijloc o glumă în timpul cadurilor de vară, gluma n'are duh; dacă afirmările sânt serioase, e regretabil că se profanează amintirea unei distinse femei, regine și scriitoare, care își are numele eternizat în istoria unei țări.

Flori pe mormântul lui

Dr. Alexandru Vasilie.

In jurul proaspetei țărâni,
Rămân de-acuma toate reci,
Pribeag, pornit în miez de zi
Pe un drum de veci...!

La groapa ta sunt ciocârlii,
Și flori, ce fac ca să visezi.
Și-un dor de maică n'nbucium greu,
Tu dormi, nimica nu mai vezi...!

Plutind ușor prin alte zări,
Urzind un cântecel glumeț,
Primește-o floare dela noi,
O, neuitate cântăreț!

Elena din Ardeal.

Răsplata muncii.

(Fine).

Ar fi de dorit și s'ar cuveni, ca toți părinții poporului să fie de categoria aceasta din urmă; dar și dacă nu sunt toți, ne mângâem cu norocul, că totuși are biserica noastră în clerul ei și atari valori. Pe un vrednic reprezentant din această clasă a preoților noștri ni-l indică și acest prețuit ziar în nr. 35 a. c. E vigurosul preot tinăr, de prezent militar, Ioan Dăncilă, care în chip vrednic privindu-și oficiul său pastoral drept teren de muncă, și nu atelier de câștig material, muncește și întinde rodul muncii sale binecuvântate asupra orfelinatului din Sibiu, prin colecta frumoasă de aproape 8000 coroane. Pe câmpiile dela fronturi, printre harnicii viteji ai poporului, cari îi constituie astăzi turma, acest păstor vede și suferințe mai îndepărtate de cercul în care să află, vorbește către inimile zdrobite de greutățile rășboiului, le încălzește și le prepară și spre fapte de milostenie, iar ca rezultat trimite 230 coroane pentru credincioșii unui sat, unde a ars biserica! În timpul liber se indeletnicește cu scrierea și publicarea unor lucrări de interes general pentru clerul și poporul nostru, după cum au dovedit tot coloanele acestui ziar în diferitele rânduri. Tot atâtea acțiuni, cari ad literam nu i-au fost impuse și după cari plăta materială nu i s'a dat; și cu toate acestea, acest model de adevărat preot, asemenea celor de categoria dănsului, împlinește și muncă neporuncită și muncește, fiindcă el pricepe valoarea răsplătirii morale, urmată după astfel de muncă.

S'a zis mai sus, că răsplata morală adeseori străbate și afară de păturele ascunse ale conștiinței actorului, devenind cunoscută și de lumea esternă, prin unele semne distinctive, acordate de către factorii competenți. În cazul nostru ni se demonstrează și acest adevăr. Decorațiunile primite din mâinile Maiestății Sale, cari împodobesc peptul activului preot Dăncilă, sunt de sigur dovada înaltei răsplătiri morale, întinse pentru supra servicii devotate.

Prin articolul prezent s'a ținut punerea față în față a două lumi sufletești contrare, s'a ținut demonstrarea înaltei superiorități a muncitorilor conduși și de doruri idealiste în agrul lui Cristos, față de înguste concepții ale hipermaterialiștilor, cari și în acest agru duhovnicesc cauta numai după toate maveric personalitate.

Nu mai ca ilustrație în acest interes m'am servit de numele și persoana zelosului preot I. Dăncilă, nădăjduind, că nu și va simți vătămată modestia. L-am pomenit numai ca pildă vie de vrednicie, ca să pot dovedi eventual pentru ori-care vrea să înțeleagă marele folos obțesc, izvorât după munca desinteresată, iar nici decum pentru a aduce laude, cari vătămă adevărate laude, produse prin fapte vrednice.

Cred că e evident scopul celor cuprinse în șirele acestui articol. El culminează în constatarea, că activitatea pastorală a preotului e retribuită cu două feluri de plată: morală și materială. Felul celei prime e mai de valoare, prin urmare, preotul ar trebui să muncească cât numai poate, pentru ca să agonisească multă avuție de aceasta. Vânzarea pătimașă după câștig material în oficiul pastoral-preoțesc e de-a dreptul grea grindină, fiindcă aceasta sdrobește stratul după care trăim, credința poporului, așa, că cu vremea nu vom putea primi din acela nici puținul trebuincios.

Exemplu: Dacă văduva săracă, rămasă cu 3-4 orfani de tată, mort sub zidurile Ivangorodului, și pentru viețuirea liniștită a preotului. Mână de credință dorește îngropăciunea soțului ei, prin ridicarea unei cruci, aci lângă pragul satului, iar preotul, (sub cuvânt că acum toate s'au scumpit, și încălțăminte, și hrana, cu de opt și de zece ori, deci și slujba aceasta e tot așa de ridicată) nu vrea, și serviciul cerut rămâne neexecutat, din pricina sărăciei văduvei, — acel preot, cu o lovitură puternică isbește însuși în creanga de sub picior, în credința văduvei. Mâne, deși ar avea văduva stola întreită, nu mai prea are voie de ridicat de cruci, iar poimâne, când vine la dansa suspinând surata din ulița mare, rămasă și ea văduvă după soțul ei mort la Isonzo, și spune, că va face îngropăciune, aceasta de dreptul o va abate dela acest plan, spunându-i: «lasă, soro, că acum și popii s'au scumpit; și așa-l iartă Dumnezeu; uite nici Toma bogatul n'a făcut nimic pentru Ghiță al lui, și el câtă bogăție are, dar nu dă de patru ori cât s'ar cădea, dar apoi noi, că suntem sărace; iartă Dumnezeu pe bărbații noștri și fără slujba popii...» Credința se clatină, slăbește, și dacă noi tot mai mult vom storce din ea pentru potolirea setei noastre neîmpăcate, va seca cu desăvârșire, spre marele dezastu al tuturor.

Noi, preoții, suntem apărătorii credinței, nu sdrobitorii ei: să ne desbrăcăm deci de pofta prea exagerată după câștig trecător material, care sdrobește credința și să muncim și să adunăm capitale morale, cari întăresc credința.

Acestea sunt poruncile date nouă — fericiți vom fi, de le vom face.

George Rain,
preot.

Rășboiul.

Urmărirea dușmanului și alun-garea lui din Galiția s'a continuat cu strălucit succes în zilele din urmă. Trupele rusești, în mare parte demoralizate, s'au retras din calea trupelor aliate învingătoare, cari au recucerit dela dușman orașele: Stanislau, Nadvorna și Tarnopolul. Galiția e deci ca și curățită de ruși, și sperăm, că nu peste mult vom putea înregistra alungarea lor și din Bucovina. În Carpați și la frontul român încă s'au început luptele, mai ales de artilerie. Atacurile trupelor rusești și românești au fost respinse, dar în unele locuri dușmanii au avut mici succese locale. Dela frontul italian se comunică începerea de nou a luptelor, deschizând dușmanul iarăși un foc puternic de artilerie. Din Macedonia și din Asia n'avem nici o știre mai însemnată, iar la frontul dela apus situația e tot cea veche: englezii și francezii atacă cu înverșunare, iar germanii se apără cu energie. S'au dat și în aer lupte succese pentru nemți, iar submarinele își fac datorința mai departe, scufundând vapoare încărcate dușmane.

NOUȚĂȚI.

Monarhul la front. Din Lemberg se telegrafează, că Maiestatea Să, Împăratul și Regele nostru Carol, a sosit acolo Duminecă amineasă, moșit de ministrul de externe Czernin, de șeful statului major al armatei austro-ungare și de alții, pentru a ținea inspecție militară la frontul din Galiția de est. Maiestatea Sa s'a apropiat binisor de linia de bătae, pentru a vedea cu ochii toate mișcările trupelor sale eroice. Și-a exprimat prealalta recunoștință pentru bravuroasa atitudine a ofițerilor și a soldaților, iar Luni noaptea a plecat cu trenul special îndărăt la Viena.

Ziua natală a Monarhului. Vitezele noastre trupe vor serba în anul acesta a patra oară pe câmpul de luptă ziua natală a suveranului. Actualul monarh, Carol, este născut, cum știm, în 17 August. Societatea Crucii Roșie a Sfintei coroane ungare desvoltă și de astă dată mult zel, ca din prilejul sărbătorii din 17 August, spărtătorii eroici ai țării noastre să fie împărtașiți de daruri în aceeași măsură bogată, ca în anii precedenți.

Pe câmpul de luptă. Conte Stefan Tizza spusese mai de mult amicilor săi din partidul muncii, că după prorogarea dietei va pleca pe câmpul de luptă. Intențiunea aceasta și-o va realiza în zilele apropiate, și se va prezenta cu rang de colonel la regimentul de husari honvezești nr. 2 dela Dobrițin.

Noul președinte. În locul baronului Kuthy este numit președinte al oficiului de alimentare publică contele Ioan Hadik, care își va alege în consiliul de alimentare mai mulți colaboratori exclusiv dintre bărbații de specialitate.

† Ioan Iosaf, proprietar în Gales, după lungi și grele suferințe, împărtașit cu sfintele taine, a adormit în Domnul Marți în 11/24 Iulie la ora 1 după miezul nopții, în etate de 63 ani. Rămășițele sale pământesti s'au așezat spre odihnă vecinică Joi în 13/26 Iulie la orele 11 a. m. în cimitirul bisericii din Gales. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Grațiat. Nicolae Mladin din Curtici, atentatorul deputatului Hă-mori Lasz'ó, fusese condamnat la temniță pe 5 ani. Acum se anunță din Arad, că Mladin care și-a împlinit doi ani de pedeapsă, a fost grațiat și Luni a ieșit din arestul de acolo. Grațierea s'a făcut din prilejul amnestiei date la încoronare.

Se așteaptă lupte mari la apus. După ziarul Vossische Zeitung, la frontul apusean vor începe din nou mari operații militare. Englezii de câteva săptămâni sunt ocupați cu îngrămădirea unei cantități uriașe de muniții. Sunt prospecte de lupte decisive. Artileria e pe cale de a-și reînchepe lucrarea.

Organizarea alimentării publice în Ardeal. Guvernul — cum știm — a numit comisar al său lângă comanda militară ardelene pe comitele suprem al Făgărașului Iosif Seell. Noul comiser, care își are locuința în Murăș Oșorhei, va introduce schimbări importante în organizarea aprovizionării ardelene. Oficiul pentru alimentarea publică va avea câte un reprezentant în fiecare comitat al Ardealului. Acest reprezentant se va ocupa exclusiv cu afacerile de aprovizionare ale comitatului său, și va raporta comisarului despre recolta și trebuința de bucate a respectivului comitat; cantitatea necesară pe un an se va pune apoi dimtr'odată la dispoziția comitatelor. Oficiul de alimentare ardelenean va lucra în cercul său de activitate independent de oficiul regnicolar.

Bilete pentru cartofi. În Austria se re-chizionează recolta de cartofi. Incepând din luna lui August, cartofii au să se vândă în Austria numai pe lângă bilete anume.

Post de notar. În comuna Noul sâsesc (Szászujfalu), din comitatul Sibiului, este vacant postul de notar comunal. Doritorii de a-l ocupa au să-si înainteze petițiile către primpretorul cercului Sibiu până în 28 Iulie a. c.

Post de subnotar. În comuna Seliște, din comitatul nostru, este de ocupat postul de subnotar comunal. Aspiranții la acest post au să-si înainteze cererile către primpretorul cercului Seliște până în 21 August n. n. a. c.

Școalele și lipsa de cărbuni. Autoritățile școlare austriace se ocupă cu ideea, ca instrucțiunea în școalele primare și secundare să se înceapă în 15 August; ear la eamnă, pentru cruțarea de cărbuni, școalelor să li se dea vacanța de o lună. Din același motiv universitățile bavareze își încep cursurile în 1 Octomvrie (în loc de 1 Nov.) și le termină în 31 Ianuar (în loc de 31 Martie).

Tutulul dela front. Redacția ziarului parisian L'Ouvrier a primit dela frontul francez ca probă un pachet de tutun, ce se dă acum soldaților din tranșee. Trimitătorul se roagă, ca redacția să mijlocească constatarea materiilor săfătoare în tutunul dela front. Cercetarea a descoperit în acest tutun următoarele materii: Pene de găină, scoartă de arbore, ghindă de stejar, sămburi de cireșe, plus o substanță de proveniență nesigură, probabil burvele uscate... (Soldații vor reuși cel puțin la fumet).

Luminări ieftine și bune se pot comanda dela Firma N. Onițiu, Nagy Szeben, Meszáros utca 29. În atențiunea domnilor preoți, cerându-li-se binevoitorul sprijin.

Starea viilor în Bănat. Din Biserica Albă se anunță: Căderea din timpul de acum a îndreptat starea viilor atât de mult, încât se așteaptă pentru anul curent un rod imbelșugat, de care n'a mai fost în Bănat de vreo zece ani. Viile de pe la Vârșet și Biserica Albă, unde nici peronospora nu s'a prea ivit, promit cam cinci milioane de hectolitri, ear în cel mai rău caz dublul anului trecut. Proprietarii viilor simțesc însă o mare lipsă în vasele necesare, care s'au scumpit în mod extraordinar, de pildă: o bute de 6½ hectolitri costă astăzi 48—52 coroane.

Pentru un suflet nevinovat. Nemângâiații părinți Vasilie Bocșa, paroh în Ponor și soția sa Aurelia n. Bălan, în loc de cunună peritoare pe sierul fiului lor Vasiliță, decedat în 8 Iulie a. c. au binevoit a dărui 10 cor. la „Fondul Andreiu baron de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor.“ Pentru prios, implorând odihnă lină sufletului nevinovat și mângâiere celor întristați, exprimă sincere mulțumite: Victor Tordășianu, președintele Reuniunii meseriașilor sibiieni.

Teatru german. Astăzi, Vineri, se dă pentru a patra-ora opereta „Hanni geht tanzen“, iar mâine, Sâmbătă, opereta „Rund um die Liebe“. Reprezentațiile se încep la orele 7 și jumătate seara.

Bioscopul Apollo. Reprezentații se dau zilnic la orele 6½ și 8½ în Dumineci și sărbători la orele 3½, 6½ și 8½ seara în casa societății (Gesellschaftshaus). Programul pentru Joi și Vineri e următorul: „Homunkulus V“, încheierea vieții, în 4 acte. „Sabine“, dramă în 3 acte.

Nr. 327/1917 prot.

(127) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala confesională ort. rom. din Agnita se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Salarul legal dela biserică și stat, de plătit în rate lunare anticipative.

2. Cvarțir natural în edificiul școlii și lemnele de foc trebuincioase.

3. Grădina de 600 m. □ din care 1/4 va trebui cultivată cu pomi, pentru care lucrul învățătorului va primi o remunerație anuală de 20 cor.

Învățătorul ales, pe lângă prevederea instrucțiunii în școală e îndatorat să conducă elevii Duminecă și sârbătoarea la biserică și să cânte cu ei la sf. liturghie. Cei destoinici să formeze cor, vor fi preferiți.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele cerute de lege în vigoare, să se înainteze subscrierului; iar concurenții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, spre a-și arăta destoinicia în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 7 Iulie 1917.

În înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean,
protopop.

Nr. 215/1917.

(128) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători-cantori din următoarele comune se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”, pe lângă următoarele emolumente:

1. În Bacitelec cu salar de 233 cor. dela popor; 100 cor., dela Ven. Consistor, cvarțir în edificiul școlii, iar restul dela stat.

2. Chezdî Mărtănuș 100 cor. din cantonator; 100 cor. dela Ven. Consistor; cvarțir în edificiul școlii; 240 cor. dela popor, iar restul dela stat.

3. Marcoș 205 cor. dela popor; relut de cvarțir, până se va clădi o locuință din partea comunei bisericesti; 20 cor. relut de grădina; 20 cor. lemne de foc; iar celălalt salar, întregire dela stat.

Dela toți concurenții se cere a fi și cantori la biserică, a forma cu tinerimea cor, a ține instrucțiunea în școala de repetiție și a cânta în biserică după obiceiul local, — având a se prezenta în biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Documentele concurenților împreună cu rugarea sunt a se adresa oficiului protopresbiteral ortodox român în Brețcu (Bereczk), comitatul Háromszék.

Brețcu, 5 Iulie 1917.

În conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Constantin Dimian,
protopresbiter.

Nr. 198/1917.

(130) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din Tâmpa (langă Piski), se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele anuale împreună cu acest post sunt: Salar fundamental 1200 cor. din care 600 cor. dela biserică, iar restul ajutor dela stat votat cu rez. Nr. 147331 din 1911 plus gradațiunile de salar prescise de lege. Apoi cvarțir în școală, grădina de legume și lemne de foc.

Alesul e îndatorat a îndeplini și serviciul cantoral la utrenie, liturghie etc., în special cântând cu elevii regulat răspunsurile liturgice în Duminecă și sârbători. Cei cu cunoștințe muzicale și capabile a face cor bisericesc sunt preferiți.

Deva, la 25 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Devei în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopresbiter.

Esență de oțet

(surogat) foarte gustoasă, analizată chemic, se poate căpăta în Sibiu, Piața mică Nr. 1.

(124) 3-5

Nr. 183/1917.

(100) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Murăș-Brotea, tractul Iliș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post, — nefiind întregire dela stat. — sunt: venitele dela popor, statorite în sinodul parohial din 4/17 Iunie a. c., în sumă de 1300 cor., care protocol se poate vedea în cancelaria oficiului protopresbiteral din Deva.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale subsemnatului oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică, — cu prealabila încuviințare a subscrierului, — spre a liturgisi, cânta sau predica.

Maros-Ilye (Iliș Murășană), la 7 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Maros-Ilye (Iliș murășană, în conțelegere cu sinodul parohial respectiv.

Dr. Ioan Dobre,
protopresb. adm.

Nr. 424/1917. prot.

(121) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala gr.-or. română din Făgăraș se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: salar 1200 cor. dela biserică și deosebit 200 cor. pentru ca să cânte cu copiii la sf. liturghie.

Cvarțir în edificiul școlii, 20 cor. relut de grădina.

Reflecții să-și înainteze cererea de concurs la oficiul protopresb. gr.-or. rom. din Făgăraș. Sunt preferiți teologii absolvenți.

Făgăraș, la 25 Iunie 1917.

Oficiul protopresb. gr.-or. rom. al Făgărașului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Ad. Nr. 203/1917 Of prot.

(122) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Lătureni din protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiunii consistoriale dela 1 Iunie a. c. Nr. 3546/1917 Bis., se eseris concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficială „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu postul acesta de paroh sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțesti dela stat, întregite cu favorurile din testamentul dela s. 1909 al fostului odinicar paroh Eustimiu Frasilă și în cadrul aceluși testament. Cererile de concurs sunt a se înainta preanoratorului oficiu protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Lupșa, cu sediul Ofenbaia (Aranyosbánya), în termenul deschs, iar concurenții — după prealabila încuviințare a protopresbiterului — se pot prezenta și înainte alegătorilor pentru a cânta, a oficia și cuvânta.

Din ședința comitetului parohial gr.-or. rom., ținută în Lătureni la 11/24 Iunie 1917.

Simion Vasinea, Ilie Popciu Vasilie Baciu,
președinte. episcop. notar.

Am văzut și aprobat:

Vasile Gan,
protopresbiter.

Nr. 220/1917.

(123) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I, Arada, tractul protopresbiteral al Campenilor, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescise la subsemnatul oficiu în termenul arătat și să se prezinte în vre-o Duminecă sau sârbătoare, în comenă spre a cânta, predica, eventual a și servi sf. liturghie, și a face cunoștință cu poporul.

Campeni, 17 Iunie 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Campeni în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici,
protopresbiter adm.

„AGRICOLA”,

societate economică pe acții în Hunedoara.

Gazdasági részvénytársaság Vajdahunyadon.

Convocare.

Domnii acționari ai societății pe acții «AGRICOLA» din Vajdahunyad (Hunedoara), sunt poțțiți să ia parte, conform rânduielilor din statute la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține Duminecă, 29 Iulie st. n. 1917, la orele 2 după ameză, în localitățile societății din Vajdahunyad (Hunedoara), cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului.
2. Raportul anual al direcțiunii, prezentarea bilanțului și a propunerii pentru împărțirea profitului curat și stabilirea dividendelor și marcelor de prezență.
3. Raportul comitetului de supraveghiere și decideră asupra absolutului pentru gestiunea anului de afaceri, 1 Iulie 1916 până la 30 Iunie 1917.
4. Hotărâre asupra rapoartelor și propunerilor făcute.
5. Alegerea alor 2 membri în direcțiune, conform dispozițiilor statutare.
6. Eventuale propuneri.

Vajdahunyad (Hunedoara), la 14 Iulie 1917.

1-1 (129)

Direcțiunea.

Bilanț general dela 1 Iulie 1916 până la 30 Iunie 1917.

Zárszámadás 1916 évi július hó 1-től 1917 évi június hó 30-ig.

Activa—Vagyon.

Pasiva—Teher.

	K	f		K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet		38,844-85	Capital social — Alaptőke		100,000-—
Cassa de păstrare postală — Postatakarékpénztár		1,650-55	Fond de rez. — Tartalékjalap	37,084-—	
Giro-Conto — Giro-Conto O.-M. banknál		1,132-36	Fond de pens. — Nyugdíjalap	31,842-62	68,926-62
Bon la alte bănci — Követelés más pénzintézeteknél	117,795-26		Depozite spre fructificare — Betétek		667,623-21
Efecte proprii — Értékpapír		57,292-45	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		2,315-68
Efectele fondului de penzi — Nyugdíjalap értékpapírjai		92,700-—	Creditori — Hitelezők		28,187-05
Escont — Váltótárca		264,632-—	Interese anticipate — Átmeneti kam.		2,035-40
Salda-Conto și Conturi Curente — Salda-Conto és folyószámlák		210,628-92	Profit curat — Tiszta nyereség		15,260-84
Afaceri comerciale și bucate în magazin conf. inventarelor — Kereskedelmi ügyletek és gabona raktárban, leltár szerint		71,226-85			
Moara — Műmalom		74,333-—			
Realități — Ingatlanok		62,440-32			
Mobilier — Felszerelés		2,300-—			
		884,348-80			884,348-80

Contul Profit și Perdere dela 1 Iulie 1916 până la 30 Iunie 1917.

Nyereség- és Veszteségszámla 1916. évi július 1-től 1917. évi június hó 30-áig.

Debit — Tartozik.

Credit — Követel.

	K	f		K	f
Int. de depuneri — Betéti kam.	31,613-29		Interese de escont și Salda-Conto — Váltó és Salda-Conto kamata		34,601-55
Interese de lombard — Lombard kamata	846-61	32,459-90	Câștig la afaceri comerciale — Kereskedelmi ügyletek jövedelmei		27,335-33
Salare și bani de cvarțir — Tisztifizetések és lakpénz		8,063-35	Interese de efecte și depuneri proprii — Értékpapír és betétkamat		3,616-80
Spese — Költségek		3,684-68	Provizțiuni — Jutalékok		3,123-84
Contribuție — Adó	5,131-06				
Dare după interesele depunerilor — Betét kamata	3,161-33	8,292-39			
Binefaceri — Jótékonyozás		583-35			
Abscriere — Leírás		333-—			
Profit curat — Tiszta nyereség		15,260-84			
		68,677-51			68,677-51

Vajdahunyad (Hunedoara), la 30 Iunie 1917.

Nicolae Macrea m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

Pentru contabilitate — könyvelésért:

Nicolae Macrea m. p.,
director executiv — vezérigazgató

DIRECȚIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. George Dubleșiu m. p.,
prezident — elnök.

Dr. Vlad m. p.,
vice-prezident — alelnök.

George Rain m. p.

Petru Nicoară m. p.

George Henția m. p.

Ioan Dima m. p.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Vajdahunyad (Hunedoara), la 11 Iulie 1917.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Ioan I. Lăpădatu m. p.,
prezident — elnök.

Constantin Dăncilă m. p.

Victor Bontescu m. p.

Eremie Muntean m. p.

George Pop m. p.

Romul Albu m. p.